

BÜRO MEMUR-SEN

BÜRO MEMURLARI SENDİKASI

TSK'DA GÖREV YAPAN SİVİL MEMURLARIN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Sivil Memurlar, **Türk Silahlı Kuvvetlerinde askeri personel ile birlikte görev yapmaktadırlar.** Hemen hemen her sınıf ve branşta (mühendis, uzman, tekniker, müze araştırmacısı, şoför, VHKİ, aşçı, hizmetli, terzi, berber gibi) istihdam edilen sivil memurlar yükümlülükleri, çalışma koşulları, görev özellikleri ve hizmet şartları ile tabi oldukları mevzuat bütünüyle diğer kurumlarda görev yapan devlet memurlarının genel sorunlarının yanında TSK'da görev yapmalarından da kaynaklanan çok ciddi sorunları bulunmaktadır.

Askeri hizmetin niteliği gereği emir komuta zinciri ve ast üst ilişkisi bu mesleğin belirgin özelliğini oluşturmaktadır.

Bu nedenle, Askeri personelin hukuki ve mali statüleri askeri hizmetlerin gereklerine uygun olarak özel bir mevzuatla düzenlenmiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerinde askeri personel dışında hizmete alınmaları, mali ve sosyal hakları, ödev hak ve yükümlülükleri, diğer kamu kurumlarında görev yapan Devlet memurları ile aynı olan avukat, tabip, mühendis, mimar, memur, vHKİ, yardımcı hizmetler gibi unvanlarda görev yapan yaklaşık 40 bin sivil memur bulunmaktadır.

Askeri personelin aksine sivil memurların hukuki statülerinde belirsizlik bulunmaktadır. 657 sayılı Kanuna tabi olmakla birlikte bir taraftan mesai saatleri, fazla çalışma ve disiplin gibi hususlarda bu Kanun kapsamı dışında tutulurken diğer taraftan askeri personel gibi değerlendirilerek bazı hususlarda askeri personelin tabi olduğu hükümler bu personel için de uygulanmaktadır.

1. 657 Sayılı DMK'nın **232 ve 233. maddeleri yürürlükten kaldırılarak**, Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan sivil memurlar her bakımdan **657 Sayılı Kanuna tabi** olmalıdır. Buna bağlı olarak da **211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 117. Maddesi yürürlükten kaldırılmalıdır.**

2. Askeri Yüksek İdare Mahkemesi (AYİM) Kanununun **20. maddesinde asker kişi tanımı**nda geçen "sivil memur" ibaresi kaldırılmalı, **2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu kapsamında idari yargıda dava açabilmelidir.**

3. Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde sivil memur olarak çalışanlar **askeri personel statüsünden çıkarılarak**, bu personel disiplin ve yargılanmaları bakımından **657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi Devlet memurlarının disiplin ve yargılanma usulüne** tabi olmalıdır. Bu amaçla 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 3'üncü Maddesindeki "**Devlet memurlarının asker kişi sıfatları**" ibaresi kaldırılarak, bu maddenin **son fıkrası iptal edilmelidir.** 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi sivil memurların, yönetim (astlık/üstlük) ilişkisi ve çalışma uygulamaları yönünden 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun tamamına sirayet etmiş olan koşulsuz itaat ve savaş haline yönelik askerlik disiplinine, çalışma düzenine mahkûm bırakılmalarına neden olan **211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 115'inci maddesi iptal edilmelidir.** 657 sayılı DMK'ya tabi sivil memurları, müracaat-şikâyet, izin, nöbet gibi işlemler yönünden 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun mutlak emredici hükümlerine ve bu Kanun'un yetki verdiği amirlerin sorgulanamaz yetkilerine bırakan, Anayasamızın 10'uncu maddesindeki "**aynı kanuna tabi eşitler arasındaki eşitlik ilkesi**"ne aykırı ve çalışma hayatının ve hukukun külfet - menfaat dengesiyle çelişen 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun **116'ncı maddesi yürürlükten kaldırılmalıdır.**

BÜRO MEMUR-SEN

BÜRO MEMURLARI SENDİKASI

4. Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde çalışanlara ödenen tayın bedeli katsayısı **2100'den 3000'e çıkarılarak**, günün koşullarına uygun hale getirilmelidir.

5. Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan teknik personelden büro, atölye, ısı santrali, laboratuvar, tesis (sosyal tesisler dâhil), işletme, fabrika ve hizmet binaları dışında olmak şartıyla **arazide fiilen çalışanlara**, çalışılan her gün için yan ödeme kararnamesinde tespit edilen miktar kadar "**İlave Özel Hizmet Tazminatı**" ödenmelidir.

6. **Türk Silahlı Kuvvetleri Ordu Evleri, Askeri Gazinolar, Kışla Gazinoları ve Vardiya Yatakhaneleri ile Eğitim Merkezleri** Yönetmeliğinin 10'uncu maddesine **sivil memurlar** ibaresi de eklenerek, "subay, istisnai memur, Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilen sivil öğretim elemanı, astsubay ve bunların üye aidatı ödeyen emeklilerinde olduğu gibi sivil memurlara da **tabi üye olma hakkı verilerek**, bu tesislerden istifade hakkı tanınmalıdır.

7. Mal ve hesap sorumluluğu görevlerini yerine getiren sivil memurlara subay ve astsubaylara ödendiği gibi bu görevleri esnasında "**Mali Sorumluluk Tazminatı**" verilmeli ve bu yönde bir düzenlemeye gidilmelidir.

8. Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde sivil memur olarak çalışanlar **asker kişi gibi niteliği (sayım, görev dağılımı gerekçesi gibi) ne olursa olsun hiçbir içtimaya çıkarılmamalıdır.**

9. Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan sivil memurlar da Emniyet Genel Müdürlüğünde görevli sivil memurlar gibi **harca tabi olmaksızın silah taşıma ruhsatı** alabilmelidir.

10. Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde sivil memur olarak çalışanlar **Askeri Ceza Kanununun 3'üncü maddesi kapsamında askeri şahıs sayıldıklarından** 298 sayılı Kanunun 26'ncı maddesine göre seçimlerde görev alamamaktadır. Bu personel mahalli idareler, milletvekilliği ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde **sandık kurullarında** görevlendirilebilmelidir.

11. Sivil memurlar ikinci bir emre kadar mesaiye kalabilmektedir. Sivil memurların, diğer kurumlarda görev yapan emsalleri gibi günlük 8 saat ve haftalık 40 saatin üzerinde çalıştırılmaları halinde 657 sayılı Kanuna göre karşılığında izin ya da mesai ücreti almaları gerekirken mesai düzeni yönünden askeri kurallara tabi tutulmaları sebebiyle bu haklardan yararlanamamaktadır.

12. Kamu görevlilerinin geneline yönelik olarak 2016-2017 yıllarını kapsayan toplu sözleşme mutabakat metninin 37. maddesinde "**... sivil memurların hukuki durumları... konularında çalışma yapılması**" bu çerçevede Devlet Personel Başkanlığınca yürütülen çalışmaların ivedilikle sonuçlandırılarak TSK, MSB görev yapan personelin mağduriyetlerinin giderilmesi sağlanmalıdır.

Bu kapsamda MSB ve TSK'da görev yapan sivil memurlarla ilgili;

AYİM Kanunu'nun 20. maddesinden "**sivil memur**" ve 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 3'üncü maddesindeki "**sivil personel**" ibaresi kaldırılarak, sivil memurların askeri şahıs kabul edilmesine son verilmeli ve buna bağlı olarak, Askeri Ceza Kanununun 3. Maddesi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 232 ve 233. maddesinde gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

13. Ayrıca, 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Sistemi Kanununun 40'inci maddesinde **Fiili Hizmet Zammı** verilecek olan kapsamdaki işyerleri sütununda Türk Silahlı Kuvvetleri yer almakta olup, kapsamdaki sigortalılar sütununda ise subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlara yer verilerek bu personele 360 gün sigortalılık süresi karşılığında 90 gün **Fiili Hizmet Zammı** (yıpranma)

BÜRO MEMUR-SEN

BÜRO MEMURLARI SENDİKASI

verilmektedir. Söz konusu hükümde, sadece TSK'da görev yapan Sivil Memurlar TSK personeli sayılmayarak kapsam dışı bırakılmış, bu personele fiili hizmet zammı (yıpranma) verilmemiştir.

TSK'da görevli bulunan sivil memurlar mesai mefhumu gözetmeden 24 saat esasına göre zor koşullarda görev yapmakta, yaptıkları fazla çalışmalar karşılığında ücret de ödenmemektedir. TSK'da büyük dayanışma ve yardımlaşma örneği göstererek görev yapan askeri personel ve sivil memurlar aynı ortamda çalışmakta, birçoğu aynı görevi yapmakta, aynı servisle göreve gelip giderek aynı riske maruz kalmakta, nöbet hizmetinde birlikte nöbet tutmaktadır. TSK da görevli Sivil Memurların da fiilen TSK personeli olarak görev yaptığından hareketle askeri personel gibi fiili hizmet zammından yararlandırılmaları hakkaniyete uygun olacaktır.

Bu itibarla 2016-2017 yıllarını kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme hükmü gereğince oluşturulacak Bilim Kurulunda konunun değerlendirilerek Kanun koyucu tarafından 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Sistemi Kanununun 40 ıncı maddesinde yapılacak değişikliklerle, kapsamdaki sigortalılar hanesine sivil memurlarında eklenmesi,, belirlenecek makul bir sürenin TSK'da görevli sivil memurların da **fiili hizmet zammından** yararlandırılması uygun olacaktır.

14. Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve görevleri hakkında kanun hükmünde kararname ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmasına dair 02.12.2016 kabul tarihli 6764 nolu kanun 09.12.2016 tarihli ve 29993 sayılı resmi gazete ile yayımlanmıştır. Mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarından mezun olanlar ile denkliği Millî Eğitim Bakanlığınca kabul edilen diğer mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarından mezun olanlar ve bu okullara denk mülga okullardan mezun olanlara "teknisyen" Yükseköğretim Yürütme Kurulu birçok önlisans Programı mezunlarının "TEKNİKER" unvanı vermiştir. 657 sayılı DMK'nın 36'ıncı maddesi 2'nci fıkrasında **"tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder"** denilmektedir. Silahlı Kuvvetlerde görevli olan Yardımcı hizmetler sınıfında görevli Sivil Memurların liyakat esaslarına uygun olarak eğitiminin ve kanunla verilen unvanının özlük hakları ve kadroların verilmesi gerekmektedir. Bu durum hem ekonomik yönden hem de mesleki anlamda mesleklerini icra eden sivil memurların moral ve motivasyonlarının bozulmasına neden olmaktadır. Mesleklerinin eğitimini alan sivil memurların yardımcı hizmetler sınıfında (terzilerin bir kısmı genel idari hizmetler sınıfında yer almaktadır) istihdam edilmeleri hem Anayasamızdaki "eşitlik" ilkesini zedelemekte, hem de telafisi güç ve imkânsız mağduriyetlere neden olmaktadır. Bu kapsamda özellikle yardımcı hizmet sınıfında istihdam edilen Mesleki ve Beceri Gerektiren işlerde çalışan personelin eğitim durumları esas alınarak teknik hizmetler sınıfına geçirilmeleri sağlanmalıdır.

15. Yardımcı Hizmetler sınıfı (Hizmetli, kaloriferci, Teknisyen Yardımcısı, Aşçı, vb.) mevcut durum da çalışanların, Görevde yükselme, ek gösterge, yeşil pasaport, lojman yardımı, Atama ve Yer değiştirme ve mesai saatleri dışında çalışmaları ile ilgili sorunları mevcuttur ve çözüm getirilmeleri.

16. Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde niteliği gereği askeri hizmet sayılamayan yardımcı mahiyetteki görev ve yetkiler sivil personel eliyle kullanılmalı, bu kapsamda sivil idareci kadroları ihdas edilerek sivil memurlara da görevde yükselebilmek imkanı sağlanmalıdır.(Şef-Daire Başkanı-Genel Müdür vb.)

BÜRO MEMUR-SEN

BÜRO MEMURLARI SENDİKASI

17. Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde faaliyet gösteren işyerlerinde personelin işe giriş çıkış saatleri personelden kişisel veri olarak parmak izi yüz tanıma sistemi gibi cihazlarla takip edilmektedir. Parmak izi ve biyometrik okuyucu cihazlar ile alınan veriler kişisel veri olup, kişinin özel hayatına ilişkindir. Anayasamızın 12.maddesi ve Avrupa insan hakları sözleşmesinin 8. maddesine aykırıdır. Ayrıca aynı işyerinde çalışan Subay Ast Subay ve uzman erbaşların bu uygulamadan muaf tutulmaları Anayasamızın eşitlik ilkesine ve 657 DMK'nın 10. Maddesi Amir, maiyetindeki memurlara hakkaniyet ve eşitlik içinde davranır. İlkesine aykırılık göstermektedir.

18. Kurum Kadrolarının kısıtlı olması sebebiyle yönetmelikte düzenleme yapılmadığından yüksek tahsil görmüş personele diğer kurumlardan atama isteği gelmesi halinde muafakat konusunda kolaylık sağlanması gerekmektedir.

19. Teknik Hizmetler Sınıfında görev yapan personelin Devlet Memurları Kanununda açık olarak belirtilmesine rağmen bir alt kadroya ataması yapılıyor ve yine kanunlara aykırı olarak atandığı kadro üzerine Kursu aldırılmaktadır. Bu uygulamaya son verilmelidir.

20. Diğer kamu kurumlarında göreve başlayan memurların görevde yükselme suretiyle yönetici görevlerine atanmaları mümkün iken TSK'daki yönetici kadrolarının askeri personele tahsis edilmesi sebebiyle sivil memurlar lisans, yüksek lisans hatta doktora düzeyinde eğitime sahip olsalar bile yönetici olamamaktadır. Bunun sonucu olarak yeni mezun olmuş bir Teğmen ya da Astsubay Çavuş, hatta Yedek Subay olarak askerlik yapan bir Asteğmen kıdemi ve öğrenim durumu ne olursa olsun sivil memurların amiri olabilmektedir. Görevde yükselme suretiyle yönetici kadrolara atanma imkânının bulunmaması, çalışma barışını olumsuz etkilemekte, personelin moral ve motivasyonunu olumsuz etkilemektedir. Bu durum ayrıca kurumsal aidiyet duygusunun gelişmesine de engel teşkil etmektedir.

21. Sivil memurların kurumun sahip olduğu lojmanlardan ve sosyal tesislerden daha fazla yararlanmaları sağlanmalıdır.

22. Subay, Astsubay, Uzman Çavuş ve Uzman Erbaş'lar gibi TSK ve MSB'de çalışan Sivil Memurlar da istekleri doğrultusunda OYAK (Ordu Yardımlaşma Kurumu)'ne üye olabilmektedirler. Yalnız OYAK'ın bir askeri kuruluş gibi çalışmasından ötürü gelir dağılımındaki adaletsizliği had safhaya çıkmakta ve sivil memurlar olarak bir darbeye askeriyenin yan kuruluşu OYAK'tan almaktayız. Ancak kurumda sivil memurlar olarak kendimizi yeterince ifade ve temsil edememekteyiz. OYAK kanununda gerekli düzenlemenin yapılabilmesi gerekmektedir.

23. Milli Savunma Bakanlığı ve Türk silahlı Kuvvetlerinde görev yapan Sivil memurların 6136 Nu.11 Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 16. Maddesinin ek 8. Maddesi hükümlerine göre görevleri süresince Silah ve Silah Taşıma izninin verilerek kendi güvenliğini sağlamasına imkan verilmesi için gerekli düzenlemenin yapılması.

24. Orduvevleri ve Sosyal tesislerde görev yapan sivil memurların Norm kadro uygulaması olmadığından dolayı kasa, resepsiyon, VHKİ ve benzeri genel İdari hizmetler sınıfının yapması gereken işleri yardımcı hizmetler sınıfı personeli yapmaktadır. Dolayısı ile kendi görevi dışında başka görevleri yapmak zorunda kalan kişilerin görevleri diğer personele yüklenmektedir.

Sonuç olarak, TSK bünyesinde sayıları 40 bini bulan ve zor şartlar altında başarıyla görev yaparak önemli bir bilgi birikimi ve deneyim kazanan sivil memurların sorunlarının çözülmesi TSK bünyesinde çalışma barışını tesis edecek, personelin moral ve motivasyonunu yükseltecektir.